

Serviceenheten
Henrik Larsson

Regionstyrelsen
RS/426/2025
2025-09-23

Svar på initiativärende från Robert Hamberg (M) om revidering av Regelverk och ersättningsgrunder för sjukresor till och från vård

Ärendebeskrivning

Robert Hamberg (M) har lämnat in ett initiativärende som grundar sig i ett medborgarförslag. Medborgarförslaget är tidigare besvarat och nekades då utifrån att regelverket redan har innehåll och funktioner som möjliggör sjukresebidrag till sjukvård utanför länet.

Bakgrund

Som invånare i Region Jämtland Härjedalen och till lika andra län i Sverige har man bidragsgrund för resor till och från sina bidragsgrundande sjukvårdsbesök. Vad som är bidragsgrundande framgår i Region Jämtland Härjedalens regelverk för sjukresor, som i sin tur grundar sig på Lagen om resekostnadsersättning vid sjukresa.

Då man som folkbokförd i Region Jämtland Härjedalen besöker sjukvård inom den egna regionen gäller bidragsgrunden för de besök man blir hänvisad till av regionens vårdgivare. Detta sker via en remiss. Remissen är en så kallad vårdbegäran och kräver ingen betalningsförbindelse, då det sker inom den egna regionen. Kravet för att göra detta remitterade vårdbesök bidragsgrundande är att besöket är sjukvårdande och inte förebyggande, samt att det gäller närmsta adekvata vård.

Då remisser skrivs till vårdgivare utanför Region Jämtland Härjedalen finns andra regler och andra rutiner. För att remittera till vård utanför länet behöver en läkare på en vårdcentral först remittera till en specialistvårdsenhet inom den egna regionen. Läkare på den interna specialistvårdsenheten kan i sin tur ta beslut om att remittera patienten vidare till en annan region. I vissa fall kan även en läkare inom primärvården skriva en sådan typ av remiss. Syftet med en sådan remiss är att Region Jämtland Härjedalen, av olika skäl inte kan utföra den vård som krävs. De olika skälen definieras i tre olika Remisstyper

1. Specialistvårdsremiss (Kap 2 Vård efter initiativ från hemlandstinget) Denna remiss skrivs då Region Jämtland Härjedalen saknar kompetens eller en typ av specialistvård inom den egna regionen och behöver hänvisa till mer avancerad vård i annan region.
2. Vårdgarantiremiss (Kap 2 Vårdgaranti) Denna remiss skrivs då Region Jämtland Härjedalen har för lång kö eller väntelista på ett vårdåtagande. Vilket ger patienten rätt att åberopa vårdgaranti, vilket innebär att samma vård kan sökas i annan region med kortare väntelista.
3. Eget val-remiss (Kap 4 Patientens val) Denna remiss kan skrivas då en patient har behov av vård och har rätt till ett visst vårdåtagande men själv väljer att söka vården i annan region än den egna. Då kan en specialistvårdsläkare remittera till likartad vård i annan region på patientens begäran.

I samtliga av dessa remissformer så krävs ett ställningstagande från ansvarig läkare och remissformerna innehåller även ett eget moment för betalningsförbindelse. Det betyder i praktiken att en ansvarig läkare aktivt beslutar och tar ansvar för att ta på regionen en ytterligare kostnad för extern vård. Samt eventuella extra kostnader för resor eller boende.

I remisstypen "Eget val" så finns en skillnad mot de andra två typerna. Det egna valet av specialistvård i annan region möjliggör inte bidrag för resor eller eventuellt boende. Specialistvårdsremissen och Vårdgarantiremissen kan inte liknas med den interna form av remisser som skrivs internt mellan egna vårdgivare inom regionen, där betalningsförbindelse inte krävs.

I regionens regelverk för sjukresor framgår att sjukresor till remitterade vårdbesök utanför länet kan vara sjukresebidragsgrundande. Kravet för att ett sådant besök skall vara bidragsgrundande är dock att remissen är av typen specialistvårdsremiss eller vårdgarantiremiss och innehåller en giltig betalningsförbindelse. Ett kvitto på att rätt läkare har tagit ställning och beslutat om de extra kostnaderna som vårdbesöket innebär. Saknas denna betalningsförbindelse eller om remissen är av fel typ, finns heller ingen bidragsgrund för sjukresor.

Angående initiativärendet

Förslagsställaren vill att reglerna i sjukresoregelverket skall ändras så att när en resa hade varit berättigad till sjukreseersättning om verksamheten agerat korrekt, så ska samma resa även vara berättigad till sjukreseersättning när verksamheten agerat felaktigt.

Precis som Robert Hamberg skriver, så har var och en ett personligt ansvar att ta till sig de regler som gäller i relation mellan den enskilde och Region Jämtland Härjedalen. Detta innefattar även medarbetare inom Region Jämtland Härjedalen. Den enskilde ska kunna lita på att medarbetare inom Region Jämtland Härjedalen agerar korrekt utifrån gällande regler och riktlinjer.

Om fel begås av medarbetare så bör den enskilde inte behöva ansvara för de ekonomiska konsekvenserna, men felet behöver åtgärdas på rätt instans inom Region Jämtland Härjedalen. Av lärande och kvalitetssäkrande skäl bör den verksamhet som gör fel, också åtgärda samt följa upp dessa. Reseservice kan inte lägga till eller ändra i en betalningsförbindelse som verksamheten upprättat. En revidering av regelverket utifrån anført förslag skulle öppna upp för godtyckliga bedömningar samt göra Reseservice till kontrollfunktion för något de inte ansvarar för.

Regelverkets syfte

Regelverkets syfte är att på ett tydligt sätt visa för medborgare och medarbetare var gränserna går för användandet av samhällsbetalda resor och den bidragsgrund som folkbokförda i Region Jämtland Härjedalen har för resor till och från sina sjukvårdsbesök. Samtidigt skall regelverket hjälpa handläggare att tillämpa regelverket på ett likställt sätt och motverka godtycklighet.

Sammanfattning

Utifrån att regelverket redan har innehåll och funktioner som möjliggör sjukresebidrag till sjukvård utanför länet finns inget behov att utreda och därmed revidera detta. Förslaget är att initiativärendet avslås.

Regiondirektörens förslag

Initiativärendet avslås.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Mikael Ferm
Chef ledningsstöd och service

Utdrag till

Robert Hamberg (M)
Reseservice